

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Szechenyi-utca SIMON-ház Kunz József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK,

„Hirdetési pénzek és a kiadás körüli pa...
valamint a lap szelemi részét illető
minden körülmények ideintéendők.

Hírdetési levelek csak ismert k...
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 fr.
Egy óra 1 frt — kr.

Hirdetési díj:

öt-hasábspeticor egyszeri beiktatásért 5k.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyitólár 4 hasábspeticorért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ajdonság sora 50 krajczár.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen. Szombat, Május 5.

89. szám.

Budapest, május 2. 1888.

Fontos miniszteri tanácskozások
folytak a hét elején Bécsben. Minden jel
arra mutat, hogy a magas politikának
nehéz esélyei képezték a meghányás-vetés
tárgyát. Ezt bizonyítja már maga azon
írás is, hogy a közös hadügyminiszter a
delegációktól ötvenévi, más versio szeré-
nt hatvan millió hitelt akar kérni. E
rendkívüli hitelkérés csattanós tanúságot
tesz arra nézve, hogy külpolitikai helyze-
tünk is a rendkívüli jellegét viseli
magán. Államunk pénzügyi és közgazda-
sági helyzete a néperő lehető kímélésére
utal s ha államunk vezérferfiái is ily
rendkívüli áldozatok szükségére utalnak,
akkor föl kell tennünk, hogy eselekvé-
sük elháríthatlan politikai nyomás alatt
történik.

Kétségtelen, hogy e pillanatban a
helyzetben a nemzetközi politika uralkodik.
Persze hevenyen kitörhető háboru veszélye-
ben nem hisz senki, mert ezt majdnem
teljesen kizárja a szegény német császár-
nak egészségi állapota. Bármennyire szemel-
lathatólag nő is Oroszországban a
német-ellenes áramlat s ha ma már sem-
mi kétség sincs arra nézve, hogy az
orosz ezár teljesen a panszlávok részén
van, mégis a legbefolyásosabb politikusok
azon nézetnek hódolnak, hogy a béke
ellenségei a német császár életben mara-
dásáig nem mernek háborut indítani, mert
ez által az egész művelt világ érzelmét
maguk ellen izgatnák fel. De abban is
egyetért most mindenki, hogy a charlot-
tenburgi kastélyban most nemcsak a né-
met császár vívódik a halállal hanem —
a béke geniusa is.

A német császár halálát türelmetle-
nül várja a panszlavizmus s addig is egész
kelet Európában készíti akcióit, a nagy
világháborúnak előkészítésével. Kréta szig-
tetén s Macedoniában a hellenizmust iz-
gatja fel a létező rend ellen. Mivel a
bolgárok éppen nem látszanak hajlandónak
az orosz csalogatás bevévására, a görög
elemet használja fel Oroszország, hogy
előmozdítsa keleti felforgatás ügyét. A
Macedoniában dolgozó kezek működnek
Romániában is, melyet eddig a Kelet leg-
konszolidáltabb államának tartottunk. Szer-
biában a dolgok annyira kiélesedtek, hogy
a király az ország többségével lehető
konfliktus veszélyére is új kormányt volt
kénytelen kinevezni, mert a szerb radiká-
lizmus, mely keveset különbözik a pán-
szlávizmustól már trónját, sőt életét fenye-
gette. Akár merre tekintünk dél-keleten,
mindenütt látni a panszlavizmus aknamun-
káját „Jellemző e tekintetben a már min-
denki által magát lejártnak tartott Igna-
tieff tábornok hirtelen előtünése is, aki
elnökévé választott meg azon szláv jó-
tékony egyletnek, mely az összes panszláv
izgatás ezerféle nyutó szálainak központja.

De hát ezt csak a nemhivatalos
Oroszország eselekszi, melyet az orosz
hivatalos világ le is tagadhatna, ha akarná.
De hát ez is érthetőleg mutogatja foga
fehéret. Bogdanovics tábornokot, az orosz-
francia szövetség szószólóját, kit Bismarck
kívánatára a ezár a hadseregből eltávo-
litott, a belügyminiszterium legfontosabb
polczára nevezte ki, érthető intézésül né-
metnek francziának egyaránt. E közben
pedig folyton tartanak az orosz sereg sza-
porításai határunk felé. Nagyban előse-
gíti e műveletet, mely a tél hava fagya
által késedelmet szenvedett, az általáno-
san beállott tavasz.

S aztán ott van Franciaország, mely-
nek köztársasági rendszere kinos harcokat
folytat Boulanger ellen, kinek jelszava a

Németország elleni háboru s az orosz szö-
vetség.

Ily körülmények közt majdnem bizo-
nyosnak vehetjük, hogy a magyar s osztrák
parlamentek által megszavazott tartalékos
törvény rövid idő alatt életbe lép,
s valószínű, hogy a mostani bécsi minisz-
tertanácsokozások e kérdés felett is dön-
töttek. Nem csuda, hogy ily fenyegető
bizonytalansága által még fenyegetőbb
helyzetben nagy áldozatokat kell hoznunk
a monarchia védelmére. A háboru koc-
kájának elvetése nem tőlünk függ, de
Európának két nagyhatalmún is s az
meglesi az arra való alkalmat. Azért min-
den eshetőségre készen kell lennünk,

A legújabb botrány az osztrák képviselő-
házban. Az osztrák képviselőház esütörtöki
ülését ismét botrányos jelenetek jászúdták
le. A közoktatásiügyi miniszterium költségve-
vésében az „iskolai felügyelet” tételénél élénk
vita fejlődött ki, melyben az ülés elején Türk
Gregorec és Ghon beszéde alatt is izgatott
volt már a ház; míg végre Lueger személyes
kérdéseire került a sor, ki egy képviselő tár-
sát a legsúlyosabb vádakkal támadta meg.
A megtámadott képviselő, Szvoboda, hazug
rágalmozónak jelentette ki Lueger s a bot-
rányos ügy tisztázására magának Szvoboda-
nak kérelmére parlamenti bizottság fog ö-
szeülni.

Ausztriában a Gautsch-válság véget ért.
Taaffe gróf igen erélyesen közbevetette ma-
gát a jobboldal végrahajtó bizottságánál. Ki-
jelentette, hogy a többségnek engednie kell,
ha az egész rendszert megdönteni nem akar-
ja. Együttal megígérte, hogy a Gautsch ál-
tal a cseheknek már kilitásba helyezett en-
gedmények, a pilzeni középiskola, a prágai
hittudományi kar s a cseb egyetem vizsgál-
lati rendjének szabályozása a legnagyobb gyor-
sással teljesíteni fognak s hogy a csehek
és szlavonok másnemű óhajai is lehetőleg fi-
gyelembe fognak vétetni. Mindezen ok követ-
keztében az ő-csehek engedtek s minthogy a
német ellenzék is meggondolta a dolgot s
belátta, hogy nem lesz célszerű Gautschot
megbuktatni, nagy többség szavazta meg a
közoktatási budget kifogásolt tételét. Csak a
fiatal-csehek tüntettek Troján vezetése alatt
a miniszter ellen.

Országgyűlés.

Budapest, május 3.

A képviselőház mai ülése rövid volt. A
kassa-oderbergi, magyar északkeleti és első
magyar gácsországi vasut társaságok részére
további külön állami biztosítás nyújtására
vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása, mint-
hogy a pénzügyminiszter nem lehetett jelen,
a szombati ülésre halasztott, mikor a kér-
vények VI. sorjegyzéke is tárgyalás alá fog
vétetni.

Barros miniszternek a ruma-vrtniki he-
lyi érdekű vasut engedélyezésére vonatkozó
jelentése a közoktatási bizottsághoz uta-
sítottatott.

Orosz jövőmondás.

Liszka mezővárosban még kevés évti
zeddel ez előtt élt és működött egy csoda
rabbi, kikez nagyban esődültek nem csupán a
saját chassidens hitsorsosai, hanem egyéb egé-
sz okos zsidók, sőt még keresztények is. A
szent foliadék s a istenáldotta csodaszerek
tisztelendő csaposa ugyanis nemcsak szent
ember volt, hanem igen furfangos is, a ki
minden egyes üdv- és segélykereső részére
egy ki tudta szabni a jól megfizetett esodá-
kat, a mint azok az illetőre legjobban ráil-
lettek. Egyszer a tágas teremben, melyben a
nagy fogadásokat tartani szokta, asztalnál
ült a rabbi, előtte egy izletes hal, vagy két-
szer hatvan hívő tisztelgő ájtatosan s áhita-
tosan esodálattal telten bántam a szájába. Es
éppen mikor az első falatot a szájához akarta
vinni a rabbi, az egyik hívő felszólala mond-
ván: oh rabbi, tégy egy esodát! Bensejében
boszankodva felpillantott a rabbi és szemre-
hányólag tekintve az alkalmatlan beszélőre,
így válaszolt: a halat megáldottam, a halat
meg kell ennem; ha majd megettem, fejünk

fejlött beszakad e terem gerendázata, a ki pe-
dig távozni s menekülni akar, azt odakünn
megütö a guta. A réműlettel megmeredten szó-
 nélkül, némán ül a gyülekezet. A rabbi pe-
dig nyugodtan eszi a halat. Mikor majd az
utolsó falathoz ért, a halalos aggodalomban
levő hívők újra szóhoz jutottak. Oh szent
rabbi, esengtek jaggatva, imádkozzál éretünk
a jó Istenhez, hogy ne szakadjon ránk a ge-
rendázat. A rabbi telfelé emeli tekintetét s
egy esendes imát susog; azután így szól:
imádkoztam, a mint akartátok, az ima meg
hallgattatott. Es Isten esodája: a gerenda-
zat nem szakadt be.

E híres minta szerint végzi a szent
ezár is az ő esodát, Nyugodtan szeretné el-
fogyasztani halát s ekkor jönnek vakbuzgó
talpnyalói és egy pár orosz esodáért sürge-
tik. Ó a véres háborut hirdeti nekik, mely
hegyeket fog helyükből kimozdítani s népeket
eltemetni. Ekkor megszallja őket a saját jav-
nok s életük miatti gyáva aggdóds és sirán-
koznak, hogy a ezár fordítsa el tőlük a sze-
rencsétlenséget. Es megcsik a nagy esoda: a
háboru, melyet csak a ezár provokálhatot volna,
de a melyet viselni komolyan soha sem akart
nem tört ki. Gurko tábornok, a monarchia hatá-
rain összehalmazott csapatok főparancsnoka, a
„Pester Correspondenz” hez Varsóból érkezett
távirati jelentés szerint nyilvánosan és a
leghatározottabb alakban úgy nyilatkozott,
hogy az orosz kormánykörök meg vannak
győződve, miszerint a legközelebbi hónapok-
ban háborura nem kerül a dolog. Orosz-
ország, biztosít továbbá Gurko, egyáltalán soha
sem fog a támadó fél szerepére vállalkozni.
Ha tényleg így lesz, akkor a liszka esoda
végtelenszer ismétlődhetik és a ezár, egy kü-
lönféle Gurkónak valamelyike számtalanszor
megjósolhatja a béke fentartását, melyet Orosz-
ország oly szívesen megtörne, ha merné.

Miattunk nyugodtan eheti a ezár a
halát, csak vigyázzon, hogy szálkát ne nyel-
jen, hogy valami nihilista falat ne jusson a
czigány utcajába. Ha békén hagyja Európát,
egyetlen hatalom sem fogja őt provokálni,
háborura kényszeríteni, legkevésbé Ausztria-
Magyarországra.

Oroszország állítólagos békés szándé-
kaival szemben mindenesetre megfoghatatlan-
nok a Hitrovo-főle diplomatabanda üzelmel
Romániában, Bulgáriában és Szerbiában; de
ez más fejezethez tartozik, melyet egy leg-
közelebbi alkalommal fog a „Pester Corres-
pondenz” taglalni.

Külföld.

A helyzet. A német sugalmazott sajtó
még mindig rendületlenül ragaszkodik ama
filiához, hogy a ezár és a panszlaviz-
mus (helyesebben mondva: németellenes
áramlat) egymással szemben állanak. E fictio
segítségével, melyet úgy látszik az ezár sem
tagad meg, több ízben sikerült már mérsékelni
az orosz háboru párt izgatásait.

Ezen izgatásoknak nyomairól már több
ízben megemlékeztünk. Ezek között Németor-
szágot legközelebből a Romániában mutat-
kozó dynastia ellenes izgatások érinthetik.
Meglátszik ez a német lapok hasábjain. S
aligha fognak e lapok éles kifakadási mind-
addig megszűnni, míg Hitrovo fölforgató tö-
rekvéseivel fel nem hagy.

De nemcsak Németországban tartják el
érkezettnek az időt a nyilvánosság előtt, és
leplezetlen őszinteséggel leszámolni az ellen-
eseges áramlatokkal, hanem Olaszországban is.
Ama rövid és velős magyarázat, melyet
Crispi miniszterelnök az olasz kamara esü-
törtöki ülésén, nemcsak Olaszországban, hanem a
közponai szövetségesek mindegyik tagjának
magatartásáról adott, nagyon jellemző fényt
vet Európa politikai constellációjára. Kiegyé-
sítést képezi annak a képek, melyet a
német sajtó a keletől fenyegető vesze-
deletről vázol.

Ha a francia köztársasági pártok meg-
szivlelik a mit Crispi országunkról mondott,
akkor a francia kormány jó felfogott
érdekében teljes erejéből támogatnia kellene
a béke liga törekvéseit. S ha a francia viszo-
nyokról érkező tudósításokat jól értelmezzük,
így erre még soha sem volt oly alkalmas a
nép hangulata, mint jelenleg. Nem kell erre
nézve jellemzőbb bizonyosság, mint az, hogy a
patriota-ligával szövetségzett Boulanger, szük
ségecsnek véli naponként hangoztatni, hogy a
„leszámolás” ügyét ez idő szerint háttérbe
kell szorítani; az első és a legfőbb teendő a
socialis reformok létesítése.

A török-görög viszonyok alakulataiban
látszólag némi javulás konstatalható. A porta
nem hívja vissza követét Athénből s erről a
görög kormány hivatalosan már értesítettett
Ennek következtében a görög követ is Kons-
tantinápolyban marad s így a két állam külső
érintkezésében egyelőre nem várható változás.
Athénből már azt is hirdetik, hogy Török-
országgal való érintkezésben „komoly javu-
lás” állott be.

A német császár egészségi állapota javu-
lásnak indult. Testi ereje lassanként gyara-
podik. E miatt az orvosok újabb intézkedésig
minden nap nem adnak ki jelentési a beteg
állapotáról. A test hőmérséke 37.2. Lé-
legzetvétele könnyű. Az orvosok felgyógyu-
lásához sok reményt kötnék.

Még egy szó az utolsó szóra.

A protestáns irodalmi társaság alakuló
gyűlésén nyilvánult többség érdekében és
védelmére szólalt fel tisztelt barátom Jóó
István, ebből folyólag védeni kellett az
unitáriusok protestánságát, ez igen természe-
tes, ebbeli rendíthetlen szabadságát senki sem
korlátolá. En mindenesetre sem politikai, sem
mívelődési, hanem hitelvi szempontból
fogtam és fogom fel a vitás kérdést, én is
szent meggyőződésemet követtem, az én sza-
badságomat sem korlátolá semmi; — ez a
lényeges különbség kettőnk álláspontja közt;
a helyesség felett itélni fog vagy a jelen,
vagy a jövő. En nem gyanúsítok senkit, ezé-
lünk mindkettennek nemes, csak az ahhoz
vezető eszközök megválasztása választ
el bennünket.

Az unitáriusok és reformátusok egy-
máshoz való viszonyát a multban, újra érin-
tven az „utolsó szó”, erre újlag két meg-
ítgyzésem van, egyik, hogy én nem hivatkoz-
tam volna az „quisitorius szellem” ama
kores szülöttére, az államhatalom által
oetroyált abnormis állapotra, mely el is tünt
s ma irányadóul nem fogadható el; másik
megjegyzésem az akkori unitáriusok közelebb
voltak hozánk, mert elismerték a Krisztus
imadását, de 1787. megjelent hittanuk óta
elhagyták eredeti hitvallásuk főpontját, el-
változtak s végleg elmetszék a közeledhetést
felénk (Scheele: Symbolik. 1865. 471 l.). A
mai unitarizmus mivoltát mai apostolaiokról
kell tanulmányozni, s ha ezt tesszük, a hívő
lelkét megrázó tanokat találunk ott, s ezek
intenek a tőlük tartózkodásra. Egyébiránt
mint vélekednek a mai unitáriusok is az
1577. rájuk erőszakolt rendőri felügyeletről,
ha tetszik szerves összeköttetésről, álljon
itt a legrajongóbb unitárius tudós író Jakob
Elek ur itélete „Elkedvetlenülleg hatott ez
(a törvény) az unitáriusokra, mert látták a
célzatosságot, sértett a benne levő igazság-
talanság s a jognak világos elnyomása.”
(Dávid Ferencz emléke. 1879. 215. l.)

Az unitáriusok vajjon protestáns-
ok ke? Erre elől annyit mondani, hogy e
kérdés ma is vita alatt van, s legjobb eset-
ben is megoldatlan legalább némelyek előtt.
Kuruz 1887. ben 10 ik kiadást ért egyház
történelmében a reformáció tárgyalása után
áttér a „deformatió” szakaszára, s itt
szól az unitáriusokról; a lutheránus hittu-
dós álláspontja világos. Helvétia világ híri
református hittudósa Hagena b a c h, ki igen
mérsékelt állásponton volt, 5 ik kiadást ért
„Dogma történelmében” külön-külön szolván a
keresztényiség négy nagy, világra szóló, tör-
ténelmi alakjáról a r. katolikus, görögkeleti,
evangélikus és református egyházakról, „ki-
sebb vallások felekezetei” rovatában beszél
az unitáriusokról. H o d g e Sándor híres ame-
rikai református hittanító 1878. ban 2 ik ki-
adást ért nagy művében így itél az unitárius
tanrendszerről. „Vitan felül álló történelmi tény,
hogy a mely egyházban elhagyták vagy el-
homályosították a szentháromság tanát, ott az
evangélium minden jellemző tana enyészetnek
indult” (190. l.). Sem igazi evangélikus, sem
igazi református egyház nincsen a föld kerek
ségén, mely jól felfogott érdekében közös iro-
dalmi társaságba ment volna az unitárius
egyházal . . . csak nálunk akarnak oly ké-
tes kísérletre vállalkozni, hogy ez az egyházi
öntudat emelkedése volna, legyen szabad két-
ségbe vonnom.

Különben kiesinyes, külső, lét kérdésnek
tartom a „protestáns” nevezet meddig ter-
jeszthető ruganyos voltával foglalkozni, a
velő, a mag kérdés a lényeges; mutatja, hogy
még a római katolikus Baldácsihoz is folya-
modás történik, mintha az ő végrendeleti ha-

gyománya döntene el: ki a protestáns? Ez már csakugyan kicsinyes érv, hiszen a nemes alapítványozót csak nem lehet felruházni azon bírói jogkörrel, hogy ő értelmezze: ki a protestáns? Közös hagyatékban ellentétes felek is osztozkodhatnak.

Miért kellett épen Debreczenben az unitáriusok érdekében oly nagy erőt fejteni ki? Ez rejtélyes kérdés maradt sokak előtt. Meny nyiben illő, előnyös, nagy, dicső dolog ez, nem vitatom. Én ragaszkodom a Révész Imre szelleméhez „Méliusz és dicső bajnok társainak — mondá ő — egyik rendkívüli nagy érdeme épen az, hogy az unitárius áramlatnak határozottan ellenállottak, mert ez által öks is, mint Kálvin, megmentették azon időben a reformátort a diestelen önmegsemmisítés és nyomorult felosztás veszélyétől.” (Méliusz Emlékezte. 27. l.) A debreczeni ref. egyház bizonyára! a syennit sirkónél értékesebb és és maradandóbb szellemi emlékekkel tisztelte meg, kétségbe vonhatlan hű református lelkipásztorát, midőn az ő irányzó szelleméhez híven körvonalozza álláspontját a vallás dol gában.

Debreczen 1888. május 4.

Balogh Ferencz.

Napi hírek.

— Debreczen sz. kir. közigazgatási bizottsága május havi ülését ma d. u. tartja meg.

— Jegyzői vizsga. Május hó 13. és 14-én községi jegyzői vizsga tartatik Hajdúvármegyénél. E vizsgára ketten jelentkeztek, u. m. Kállay Ignác földési és Medgyessy Lajos csegei segédjegyzők.

— A debreczeni tornaegylet Uj-fehértón. Uj-fehértón a legnagyobb örömmel és vendég szeretettel várják a debreczeni tornaegylet által Áldozósítortökön rendezendő gyalogversenyben résztvevőket. Megérkezés után villásreggeli lesz a kaszinóban, este pedig bankett ugyanott. A gyalogversenyre 18 egyleti tag jelentkezett.

— Az alsó-szabolcsi-tiszai ármentesítő társulat csütörtöki közgyűléséről írott tudósítá suuk kiegyesztéséről közöljük még a következőket: A z á r v i z r ő l előterjesztett mérnöki jelentés, s az igazgató választmányának arra vonatkozó javaslatai tárgyalás alá vétetvén K a k a s Kálmán közalapítványi ügyész azon indítványt tette, hogy kéressék fel a kormány műszaki közeg kiküldésére, ki megvizsgálja: mulasztás idézte-e elő a d a d a i és löki szakadást vagy a víz túlbősége? Ő ugyan egyénileg meg van győződve, hogy minden megtörtént a vész megakadályozására; ha nem épen megbízójának megnyugtatósa végett, hogy mulasztás nem történt, tartja szükségesnek ezen eljárást. A választmányi ülésen P ó l y a Béla hasonló tartalmú indítványt nyújtott fel, csak hogy ő az árvíz okainak fedezésére a társulat kebeléből kívánt bizottságot kiküldeni. Mikor a közgyűlésen Kakas Kálmán a maga indítványát megtette, Pólya Béla nem volt jelen s így nem nyilatkozhatott fenntartja-e vagy nem korábbi indítványát? O s v á r t h Ferencz szözlött először ezen indítványhoz s pedig a társulat autonómius jellege megőrzésének elvi szempontjából, minél fogva a miniszter nem lehet kompetens ezen belügyben vizsgálatot rendelni el. Ez csak is a társulat jogkörébe tartozhatik. De azon oknál fogva sem pártfogolhatja a Kakas Kálmán indítványát, mivel a kormány az árvízvédelmi munkálatoknál szakértő által képviselve volt. Gr. A n d r á s s y M a n ó és Z s e n d o v i c s kanonok az egri főkapitány nevében szintén az indítvány ellen nyilatkoztak, s ennél fogva a jelen voltak többsége el is vetette azt. — P a p p M ó r azt várta volna a mérnöki jelentéstől, hogy az árvíz alatt szerzett tapasztalatokból consequentiákat von le a jövő teendőire nézve az események napló szerű elsorolása helyett; hogy kutatni fogja: vannak-e s ha igen, miként egyenlítőzők ki az ellentétes érdekek; elegendő-e a mostani hullámtól a lejövő víz befogadására s nincsenek-e hibák a védművekben? Mind ezen kérdésekre felelet adandó az igazgatói választmány által ajánlott bizottság részéről. Ő azon nézetben van, hogy a társulat árterét ki kell terjeszteni s e végből az alsó vidéken Mezőtárt is bevonandónak tartja a társulatba, s ezért a társulati mérnök utasítatná, hogy Turkevin tul a vidéket megvizsgálja. — Gr. D e s s e w i f y Aurél Papp Mórnak felvilágosításul, adja hogy az általa kívánt árterfelesztést Kevin alul más társulatok eszközölték. Az árterfelesztésnek észak és kelet felé való előre vitele pedig a máj. 14-ikén tartandó értekezletnek fogja tárgyat képezni. E válaszban P a p p M ó r megnyugodott. Ő n o d y G é z a a feletti megütközésnek ad kifejezést, hogy az árter fejlesztés körébe Nagyfalut és Eszlárt a társulat nem hajlandó bevinni, holott Rakamaz, Nagyfal, Eszlár, Lök és Dada egy szerves összefüggő árter képeznek, s kéri a társulatot, vegye be a szabályozás keretében a mindig veszélyeztetett Tisza Eszlárt és Nagyfalut is mert ezek nélkül a társulat érdekei is a természetes magaslatoikon át mindig fenyegetve lesznek. — Gróf D e s s e w i f y Aurél Onody megnyugtatósaúl kijelenti, hogy a to-kaji értekezlet épen az említett öt község kérelme folytán lett összehívva s a későbbi fejlemények adják meg a választ, kívánja-e a társulat Eszlárnak és Nagyfalnak bevonását az árterületbe. P a p p S á n d o r indítványozta, hogy a mérnök exposéja és a kiküldött bizottságnak a védelem szervezése

iránt készítenő javaslata kinyomattassék, — elfogadtattott. — Dr. G o r t v a y Bertalan a taktaközi belvizek lefolyása biztosítása iránt kért intézkedést; de minthogy ez magán öblözetű ügy, s az indítvány formai szabályokba is ütközött, az mellőztetett. — A jelentésre és az igazgató választmány javaslataira hozott határozatokra nézve utaljuk olvasóinkat esütörtöki számunkra. Végül bemutatott a pénztár vizsgáló bizottságnak az 1887. évi pénztári s anyag számadások megvizsgálásáról szóló jelentése. — E szerint a társulat vagyona 302772 frt 17 kr.; melynek legnagyobb részét 235,000 frt. névértékű földhitelintézeti záloglevél képezi 226794 frt 25 kr. értékben. Az 1887. évi pénztár maradvány 13337 frt. Az érdekeltségébe tartozó követelés 22359 frt. Szabó Károly pénztárunk tartozása 32178 frt. A múlt évben kiadásokra elő volt irányozva 45776 frt, s tényleg kiadott 29374 frt. Így az előirányzatnál kevesebb adatot ki 18908 frttal; a tulkiadás 1607 frt volt; s így 16401 frt. megtakarítás mutatkozik: mint hogy azonban a dobi töltés hátrább tétele ez évben sem fogantatott, az erre előirányzott 7498 frt. leszámítva, marad tényleges megtakarítás 8902 frt. A jelentés alapján a társulat tisztviselői a további teelöltség tehe alól felmentettek.

— Szakáll Antal felolvasó és recitáló estélye, mint már írtuk, kedden lesz a „Bika” dísztermében. A művész megérdemli, hogy nagy közönség hallgassa előadásait, melyek a hol csak eddig megtörtént, mindenütt nagy elismerést szereztek neki. Volt alkalmunk az e g r i és n a g y v á r a d i lapokat olvasni, melyek Szakáll ottani előadásairól szóló referárákban elragadtatással írnak. A recitálás alatt a részletek különféle szerepeiben rejő nehézségeket fenakadás nélkül oldja meg s az érzelmei és indulatok kitörését oly hatatosan adja elő, hogy a jelenlévők szinte maguk elé képzelik a személyesített jellenetet. A keddi előadásához jegyek előre válthatók az ifj. Cs á t h y Károly könyvkereskedésében.

— Milyen legyen az új consistorialis ház? E kérdés fölvetése azon két homlokzatterve vonatkozik, mely az új consistorialis ház építésére hirdett árlejtésnél a pályázók elé van téve, tetszőlegre hagyatván az ajánlatot mindegyikre, vagy bármelyikre megtenni. Megjegyezzük, hogy az épület beosztása mind két tervezetnél ugyanaz, s a költségeirányzat között sincsen különbség. Volt alkalmunk e homlokzat tervekét látni s első tekintetre is a tervrajzok közül a B. vel jelölt homlokzat, az mely a figyelmet azonnal lekötö s a nagyobb tetszés érzetét kelti föl, a másik, az A. val jelölt felett. Emezen disztiméneinek visszintes irányu vonalát által bizonyos nyomott hangulat uralkodik s középső szökelléke oszlopokon nyugvó erkélyével s emeleti, félkörrel zárt három ablakával s ékesített főpárkányzatával sem képes olyan tekintélyt fejteni ki, mely a tulajdonos méltóságának kifejezője lenne. Talán felhozható mellette, hogy egy szerűségével egészen illik a kálmánista egy-középső puritán egyszerűségéhez. Azonban ez a merev egyszerűség, — néma s a reprezentálásra kevésbé alkalmas. A B. vel jelölt homlokzat e tekintetben szerencsésebb s ezen kívül olyan előnyeik vannak társa fölött, melyeket finomabb izlésnek lehetetlen figyelembe nem venni s azokat érvényre nem emelni. Ezen homlokzatnak összbnyomása már jóval kellemesebb; az egész külső méltóságosabb, rajta több az eleveség, mint egy jelképezve ez által az egyház kebelében észlelhető szellemi életnek p e z s g é s é t. — Az épület egész magasságán végig futó oszlopok, a függőleges vonalak is az egyház magasabb, fölfele törekvő hivatásának képviselői. Mértékletesen alkalmazott barokk stílus motívumok díszítik a homlokzatot, s ezek, mint általában a függőleges vonalak alkalmazása összhangban áll a nagytemplom, de különösen a kollegium stíljével s elősegítik azt, hogy a nemes egyszerűséggel kivitt gazdasági tanintézet épülete mellett el ne törpüljön az egyház consistorialis háza. Hogy az új épület csakugyan egy hatalmas erkölcsi testület tulajdonát képező középület, ezt a középső szökelléket befedő kettős födészerkezet is hivatala lesz tolmácsolni. Ilyen szépészeti indokok tanácsolják tehát, hogy a nagyérdemű építetett bizottság ezen, B. vel jelölt homlokzattal tőrekedjék az új consistorialis házat felépíttetni, melynek építést a vállalkozónak jun. 1. vel meg kell kezdenie, tőlire fedél alá hoznia s jövő évi apr. 30. dikára teljesen használható állapotban átadnia.

— Jótékonycélú mulatság H. Dorogon. Május 13-án táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadás rendeztetik tombola játékkal az árvíz károsultak javára Ganzer Béla vasuti főnök, a Gazdakör vál. tagjának indítványozása folytán. Szígligeti „Nórum” vigjátéka fog előadni. A szerepek már kiosztattak. A tombola tárgyait H. Dorogon h e t v e n, nemessen érző „jó szívű” leánya hozza össze. A nyerevények közt értékes női kézi munka is lesz. Az eredményhez jó sikert kívánunk. Levelezőnk megígérte, hogy az eredményről tudósítani fog.

— Esküvő. Csontos István fiatal tímár mester tegnapelőtt tartotta esküvőjét néhai polgár Kiss József szép leányával Kiss E r z s é b e t t e l. Áldás a frigyre.

— A debreczeni közigazgatási tervének és költségvetésének beszerzése végett hirdett pályázat iránt a szakemberek igen szép, élénk érdeklődést tanúsítanak, dacára annak, hogy pályadíj csak kettő van s hogy az

építésre alkalmasnak talált legjobb tervezetét 600, az utána következő 400 frt; a mi egy 170—180,000 frtba kerülő épületnél nem valami nagy és buzditó összeg. Ez ideig harminczan kértek a városi mérnöki hivataltól tervrajzot, egységi árjegyzéket és építési programot, a helybeli építészeken kívül Budapestről, Bécsből, Prágából, N. Váradról, Miskolcra és Uj Gradiskáról. A pályaműveket jun. 30. dikáig kell be adni a polgármesteri hivatalnál.

— Halálozás. Beülsei Buday Ignác érkeserű földbirtokos f. hó 2-án elhunyt élete 70-ik évében. Temetése ma d. e. megy végbe. Elhunytát gyászolják neje szül. Cserneki tárkói Dessevily Krisztina, s gyermekei Géza, Gyula, Béla, Ignác, Berta, és Jolán.

— Közlekedésügy. A június 1. sejevel új menetrend lép életbe a magyarországi vasutakon. Az északkeleti vasut vezérigazgatósága már előre jelenti a beálló változásokat. D e b r e c z e n t közvetlenül érdeklí ezek közül az, hogy Debreczen és Királyháza között a 103. (d. e. Debreczenbe érkező) és a 104. (d. u. Debreczenből induló) számu személy — és a 111. sz. (este ide érkező) vegyes vonat menetrendje meg fog változni.

— Az ártezi kultúrása ismét szünetel. A furó gép 420.5 mélységben hig agygréteget hagyta abba a munkát, miután a 220 mm. külső átmérőjű csöveket nem lehetett mélyebre verni. Most már hogy tovább halad hasson a vállalkozó Zsigmond, még kisebb átmérővel bíró csöveket kell alkalmaznia. Erdekesnek találjuk ezuttal visszaillesztést tenni ezen ártezi kut furásának történetére. A furást 1886. novemberben kezdték meg 39 c. m. vastagságú csövek alkalmazásával. — Akadálytalanul dolgoztak 1887 febr. 7. ig, a mikor 159.6 méternyi mélységben megakadt a cső leszorítása; de már febr. 26-án ismét hozzáfogtak a furáshoz, miután a 31.5 méteres csövek megérkeztek. Apr. 4. én 215.48 méternél igen tömör agyagban a munka megint félbeszakadt s csak jul. 11-én vehette kezdetét, a mikor már 272 cm. csöveket vetek használatba. Ezekkel szept. 10-ig folytathatták a furást, 283 méterig. — Most megint agyag réteg állott ellen a csövek lefelé haladásának. Ekkor is két hónapnál tovább csendes volt a nagytemplom előtti kútbódé, mert csak nov. 15-én kezdték leboosítani a megérkezett 25 centiméter átmérőjű csöveket. Ezek mentek is lefelé decz. 24-ig, a mikor ezek is felmondották a szolgálatot 348.90 méternyi mélységben s megint agygréteget. Már ekkor félszáz méterrel jártak mélyebben azon mélységnél, meddig a szerződésben kikötött munkáinak szözlottak; Zsigmond azonban mikor elérték a 300 métert ajánlatot tett a városnak az eddigi árak mellett a további furásra. Ezt a tanács elfogadta. Mikor 349 méternél megakadt a munka, azután hosszú ideig kellett várni, míg a 22 cm. csövek megérkeztek. Ez 1888. Márcz. 10. én történt meg. April 30. ig menti s a munka; de ekkor 420.5 méter mélységben, mely körülbelül olyan hosszúság, mint a nagytemplom délyugoti sarkától az Iparos körig húzott vonalé, a csövet nem lehet lejjebb szoritani, s most néhány hétig ismét szünetel a dolgot. Erdekes, hogy a furógép legtöbbször agyag, vagy homokos agyag rétegekben dolgozott. Utóljára is 346.18 méterrel 420 ig mindig agyagot, olykor több-kevesebb homokkal vegyített agyagot talált.

— A Telegdi sóstói furdőben már ápril hó közepe óta folyvást tart a készülődés a furdőidőszak megnyitására és itt május hó 5-től — s z o m b a t t ó l kezdve furdő folyvást kapható.

— Halálozás H. Dorogon. Azok közül, kik 1848/9-ben a szabadságot küzdöttek, ismét elköltözött egy derék, bátor bajnok. H. Dorog nagy részvételt keltett Elek Ferencz nyug. honvéd ezredes, földbirtokos, a h-dorogi gazdakör v. tagjának elhunytja. A gazdakör helyesége fölött a fekete zászló hirdette a veterán bajnok elhunytán érzett gyászát. A temetés ápril 29-én a gazdakör tagjai, a régi honvédek s az értelmiség részvéte és jelenlétében ment végbe. Az öreg honvédeket Szilágyi János 1848—49. honvéd őrmester vezényelte régi bajnoktársak hült porai mellé.

— Valentin Lajos szinigazgató tegnap városunkban időzött. Örömmel beszélt, hogy Nyiregyháza s szinidény a legszebb remények között indult meg. A két első előadás „Boccaccio” és „Vasember” telt ház előtt folyt le.

— Az ev. ref. egyház hivatalos helyiségei május elsején a nagy templom mellett Geiger ház földszintjéről az emeletre tetteket át. A pénztári hivatal a kapu — az iroda pedig a volt Pájer féle bolt felett van. Az egyház ezen új, észszerű helyiséget egy évre bérelte ki míg tudniillik az új consistorialis ház készlen lesz.

— Mibe került az árvíz védelem? Az alsó-szabolcsi-tiszai ármentesítő társulatnak az árvíz elleni védelem az eddig kiírtetett számlák szerint 43493 frtba került; azonban még e ezimen körülbelül 20—25000 frt értékű számla kiírtetetlen. Eddig kifizetett a társulat a taktaközi védelemre 19000, a dobi gátra 5552, a Széchenyi gátra 5561, a t. keszi furdő gátra 12800 frtot. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a d a d a i természetes magaslatoikon öt helyen 2487 méter hosszúságú volt az átóm-lés, T. Löknel pedig 2230 méter. Az ezeket át csaknem két héten keresztül ömlő víz a társulat területén Márkus Ágost méraók föl

vétele szerint 151000, a társulat mérnökségének számítása szerint pedig 200000 holdat borított el a mi épen 20 □ mértföldnek vagyis Hajdúmegeye területe felel meg.

— Az egyházkerületi közgyűlés tegnap az ötödik napon d. u. 1/3 órakor véget ért. Már igen kevesen voltak jele, az esperesek, a debreczeni lelkészek s néhány itt lakó világi ur vettek részt a tanácskozáson, mely egyesek kérvényére s kisebb fontossággal, egy házmegeyről felebbezett ügyre vonatkozott. A tárgyak közül megemlítjük a Jód Istváné urnó bejelentését, melyben elsoroltatnak a néhai Lugossy József könyvtárából a debreczeni főiskola részére ajándékozott könyvek. E gyűjtemény jelentékeny értéket képvisel; összesen 1407 különböző művet tartalmaz s leginkább nyelvészeti munkákból áll.

— Vetések állása Debreczen vidékén. A vetések állásáról a földmívelésügyi miniszteriumhoz ápril 15. től 30-ig beérkezett hivatalos tudósításoknak Debreczen vidékére vonatkozó adataiból a következőket közölhetjük. Az őszi buza Hajdu, Szathmár és Szilágy-vármegyékben jól áll. Hajdu-vármegyében azonban a drótféreg kezdi pu-ztitani, Békés- és Szabolcs vármegyében némely helyen rosz, Bihar vármegyében gyenge, nagyon aszottas; a tavaszi buza Békés-vármegyében hiányosan kelt. Biharban a szárazság miatt lassan növekedik, Hajdu-vármegyében szép buján nő. A r o z s a fel-ső Tisza balpartján általában véve gyenge, mindenütt ritka, nem bokrosodik kellőleg. Biharban már szárhoz indult. Szilágyban igen gazos. — A t a v a s z i árpatetés nagyobbára befejeztetett s a korábban elvetett igen szépen ki kelt. — A zab rosszul kelt ki, különösen gyenge Mármarosban, Szatmárban valamivel jobb: — A r e p c z e Biharban nagyobb részt kiveszett, a mi kevés megmaradt, az is silány, Szatmár vármegyében ellenben igen jól áll, teljes virágzásban van, de a fénybogár kezdi pusztítani. — Sz ő l l ő s g y ü m ö l e s. A szőlő kezd hajtani, a telen át fedve volt szőlők jó termést ígérnek, míg a fedetlenül állottak elfogytak. A gyümölcsfák virágoznak, a tél sok kárt tett a dió és barackfákban.

— Halálozások. Városunk két derék polgára Tóth Bálint és Papp Sándor elhunytak. Temetésük 6-án d. u. leend. Béke poraikra!

— (Beküldött.) Hamis mértekek című lapunk legközelebbi számában megjelent újdonságunkra következő megjegyzést kaptunk: Nem a koresmárosok hibásak, hanem azon üvegyárosok, kikről őik leveleiket vásárolják, teljes jó hiszemben lévén az üvegeken álló hitelesítés valódiságáról.

— A debreczen-b-szentmihályi vasút let bevétele márczius hóban 6411 frt ut (1756 frttal több mint a megelőző év hason havában), kilométerenként 112 frt. (+ 30 frt) Január 1-től márcz 31-ig volt az összes üzlet-bevétel 18259 frt (+ 3586 frt) kéként 320 frt (+ 63 frt).

— A debreczeni ev. ref. egyháztanács Révész Bálint püspöknel. A debreczeni ev. ref. egyház presbitériuma ma fejezte ki ragaszkodását és hálás elismerését főt. Révész Bálint püspök és mélt. Vályi János főgondnok urak előtt azon elvi álláspontjukért, melyet a prot. irod. társaság alakulásánál az unitáriusokkal, helyesebben mondva az unitárius irányzattal szemben elfoglaltak. E végből ma presbitériumi közgyűlés tartatott N e m e t h y Lajos lelkész és S z ü c s István főgondnok előnklete alatt a tagok csaknem teljes számu jelenlétében. A közgyűlésnek egyetlen tárgya volt: mikép tolmácsolassék az egyházkerületi elnöksége előtt a debreczeni egyházközség szerezete és hálaja? S z ü c s István főgondnok előterjesztette, — hogy az e czéllől kiküldött hetes bizottság szerdán állt össze, tehát azután, midőn a főt. egyh. kerületi közgyűlésén a debreczeni egyház elvi meggyőződése jutott érvényre. — Ezen győzelem után sem ildomosnak, sem esélyesnek nem látszott, hogy valami külső demonstráció pl. fátylász menet rendeztessék, a mi kihívó visélet lett volna s az ellenkező nézetiek ingerlésére szolgált volna. Az elnök kiemelte püspök és főgondnok uraknak a prot. irod. társaság ügyében az egyházkerületi közgyűlésen kifejtett böles, tapintatos és pártatlan eljárásukat, mely szabad folyást engedett mindkét fél nézet- és meggyőződés nyilvánításának; de azért mégis nyilván látszott, hogy az egyh. ker. elnöksége ugyanazon meggyőződéssel v. n. szívből. lélekkel, melyen a debreczeni egyház. Ajánlja a bizottság megállapodásaként, hogy vagy egy küldöttség, vagy — a mi még ünneplésesebb forma — az egyház tanács testületileg megjelenjen a főt. és mélt. elnökség előtt nt. K. T ó t h M i h á l y szónoka által adjon kifejezést hálájának, állandó ragaszkodásának. Ezen indítványt zajos helyesléssel fogadta el a presbitérium. — Majd B a l o g h F e r e n c z h i t t a n á r rámutatott azon nagy jelentőségre, melyet a ragaszkodás eme főlemelő hatású kifejezésének a debreczeni egyház ösz pártirányára, az Urat több mint 50 év óta híven szolgáló K. T ó t h M i h á l y n y u j t kölcsönös megjelenésével és nyilatkozatával. Ez felségviszhang, — ugymond — a legszebb felelet lesz D e b r e c z e n b ő l az egyház ama tagjainak kik Budapestről kieszárlással lenéztek a debreczeni egyház nézetét. Miután még K. T ó t h K á l m á n indítványozta, hogy a világi elem képviselőitében S z ü c s I s t v á n főgondnok tolmácsolja az egyházközség érzelmeit, — az egész presbitérium a főiskolából átvonult a püspöki lakásba, hol főt. R é v e s z B á l i n t p ü s p ö k, n g y s.

V á l l y
esperes
T ó t h
a palást
szédet
maga is
dulástól
mélto p
férfiak k
gasztos
terünk,
csak b
Mihály
akként
poraiból
összetör
menyero
egy fe
rius ira
protestá
A hitet
vetkezm
mutató
szociális
veszélye
pedig, i
is urak
romkóns
nem is
fáradta
dott ez
maga az
vezetési
lése, a
tárimu
tárimu
„M i n
a maga
A kris
nie a k
sága sz
lakott v
vid Fe
kereszt
ennek
most R
minteg
A deb
háláját
előtt s
meggy
ház al
Isten a
még ni
beszéde
tagadó
harozol
v á l a
Azzal k
a kerü
gig ve
hogy k
hogy i
erős. A
az uny
hogy i
társas
aposto
lomban
tus pe
az uni
hítené
dett, u
törlése
talmá
zódése
a mag
eszköz
is e k
térium
lap az
más
száza
jól es
dása,
áva
kiván
„Ama
megt
latt,
vezér
dás é
sem
midő
don a
maka
tunis
felett
ból,
litika
ként
Meny
előes
Leót
zen t
váns
elvtá
tak
kold
nagy
beál
köve
göki
czet
télhe
akar
egy
mo
a vi
tériu
bibli
küld
szer
házi

rsulat mérnökségé-
dig 200000 holdat
mértőlnek vagyis
ek felel meg.
közgyűlés tegnap az
akor véget ért.
le; az esperesek,
hány itt lakó vi-
ácsokzásokon, mely
fontossága, egy-
gyre vonatkozott.
ők a Jó István-
elsorolhatnak a de-
recozott könyvek.
értéket képvisel;
üvet tartalmaz s
akból áll.
rezen vidékén. A
elésügyi miniszter.
beérkezett hivata-
n vidékére vonat-
oket közölhetjük.
u. Szathmár és
áll. Hajdu-érme-
kezi pusztitani,
ében némely hely-
yében gyen-
vaszi buza
n kelt. Biharban
ekedik, Hajdu-
A rozs a fel-
réve gyenge, min-
ellőleg. Biharban
ban igen gazos.
nagyobbára be-
tett igen szépen
it ki. különösen
ában valamivel
n nagyobb részt
adt, az is silány,
n igen jól áll,
fénybogár kezdé-
yü mőle s. A
fedve volt sző-
a fedetlenül ál-
fák virágoznak,
barackfákban.
k két derék pol-
ndor elhunytak.
Béke poraikra!
mértékek című
n megjelent új-
yzést kaptunk:
t, hanem azon
gjeiket vásárol-
n az üvegeken
mihályi vasut üz-
6411 frt volt
előző év hason-
2 frt. (+ 30 frt)
az összes üzlet-
frt) künként
gyháztanács Ré-
recozeni ev. ref.
zte ki ragasz-
t. Révész Bá-
ános főgondnok
jukért, melyet
ánál az unitá-
k. A végbél ma-
ott Némethy
ván főgondnok
n teljes számu-
gyetlen tárgya
gyházkerület el-
közösség szre-
gondnok előter-
kiküldött hetes
ak aztán, mi-
gyűlésén a deb-
öződése jutott
után sem ildó-
látszott, hogy
felflyás menet
élet lett volna
ülésére szolgált
pök és főgond-
saság ügyében
kifejtett bölcs,
akat, mely szat-
fél nézet-
te azért mégis
ker. elnöksége
v a szivból.
gyháza. Ajánlja
h, hogy vagy
még ünnepé-
nás testületi
elnökség előtt
ka által adjon
gaskodásának.
léssel fogadta
Majd Ba-
r rámutatott
a ragaszkodás
nek a debre-
az Urat több
ló K. Tóth
megjelenésével
viszhang,
et lesz De-
ama tagjainak
enzték a deb-
után még K.
ozta, hogy a
Szűcs Ist-
az egyház-
presbitérium
lakáshoz, hol
püspök, gygs.

Vályi János főgondnok és Kiss Áron
esperes urak éppen együtt voltak. Itt nt. K.
Tóth Mihály teljes papi ültözetben, vállain
a palásttal, valóban szép, igazán szónoki be-
szédet tartott, mely alatt az ősz lelkész
maga is többször elfogódott, hangja a megin-
dulástól reszketett; s az egyház tiszteltre
méltó presbyterei, ezek az erős debreczeni
férfiak könyeztek, szinte sirtak a jelenet ma-
gasztos hatásától. A késői órák miatt nincs
terünk, hogy az itt mondott szép beszédet
csak bővebben is közölhessük. K. Tóth
Mihály ur beszédében az új irod. társaságot
akként jelezte, hogy az a néhai prot. egylet
porából támadt fel, melyet Révész Imre
összetört. A debreczeni egyház által kezde-
ményezett mozgalom nem az unitáriusok,
egy felekezett, hanem általában az unitá-
rius irányzat ellen harcol, — melyet a
protestáns felekezeti életből ki kell zárni.
A hitetlenség, a vallástalanság, szomorú kö-
vetkezményeire hivatkozott szónok, midőn rá-
mutatott a francia kommunizmus, a német
szocializmus üzemleire, melyek a társadalom
veszélyes betegségei. Az unitárius irányzat
pedig, mely ama néhai protestáns együletben
is uralkodott, ezekkel a beteges jelenségekkel
rokonságban áll. Ez a prot. egylet már
nem is a felekezett, hanem a kereszténységet
támadta meg. A debreczeni egyház bátor-
kodott ezen irányzattal szemben kimondani
a maga aggodalmát és tiltakozását. Hála a bölcs
vezetésnek, hogy az egyházkerületi közgyű-
lésen is azon elv győzött: ne működjék uni-
táriusok a prot. irod. társaságban; azon uni-
táriusok, mely lerombolja a káté eme feleletét:
„Mind lelkese, mind testestül nem
a magamé, hanem a Krisztusé vagyok.”
A krisztus személyiségevel pedig le kell dölni
a kereszténységnek. A történelem tanu-
sága szerint, e házbán, t. i. a püspöki lakban
lakott — ugymond — Méliusz Péter, ki Dá-
vid Ferenczét legyőzte, s megmentette a
kereszténységet, Debreczenben s ez által
ennek örökre hírneves hősevé lett. Így
most Révész Bálint, ki magatartásával
mintegy üdvözlendő változta ezt e helyet.
A debreczeni egyház tiszteltét és
hálóját jelenti ki az egyh. ker. elnöksége
előtt s az Isten áldását kéri arra, a miért
meggyőződésükkel súlyt kölcsönöztek az egy-
ház álláspontjának. Hogy mi fog történni,
Isten a megmondhatója, mert a küzdelemnek
még nincs vége. De segíteni fog — végezte
beszédét — az Isten, az unitáriusoktól meg-
tagadott Szent Lelkét, hogy hitünk t meg-
harcolhassuk. E beszédre méltó hangon
válaszolt főtisztel. püspök ur
Azzal kezdte, hogy esüggővé, kétkedve nézett
a kerületi közgyűlés elé: nem lesz képes ve-
gig vezetni a tanácskozásokat; de mikor látta,
hogy harcolnia kell a hitért, úgy érezte,
hogy mikor erőteljesebben gondolja magát, akkor
erős. A küzdelem ő is az unitáriusok és nem
az unitáriusok ellen folytatja, mert nem akarja,
hogy ilyen irányzat árasza el a prot. irod.
társaságot. Ő is azt vallja, a mit a nagy
apostol: Nekem mind életemben, mind halá-
lomban nyereségem a Krisztus. „Olyan Krisz-
tus pedig nem lehet az ő nyeresége, minőt
az unitáriusok a romlott világgal el akar
hitetni. Ő már sok gunyolattal el szenved-
tett, midőn ellene volt a felekezeti iskolák el-
törlesének, a prot. együletnek, a konvent eljá-
talmának. Most is kigunyolják sokan meggyő-
ződéséért, de ő soha nem kereste a világot és
a maga dicsőségét, hanem az Atyát, ki őt
eszközüül választá. Különös véletlen, hogy ő
is e házbán fogadja a debr. egyház presby-
teriumát, hol Méliusz lakott, kiről egy pesti
lap azt írta, hogy ha a XIX században élne,
más nézetet volna. De ő mindig, a XIX.
században is megmarad hite mellett. Nagyon
jól esik neki a debr. egyház ezen ragaszkó-
dása, melyből erőt merít, a sirhoz közel
álya is. — A hogy eddig élt, úgy
kíván meghalni, hogy elmondhassa:
„Ama nemes harcot megharcoltam, hitemet
megtartottam.” — Majd Vályi János szó-
latt, kifejtve azon irányelvet, mely őt mindig
vezérelte: a létező törvényekbe való ragaszkó-
dás és a hitbűvés, a mily még csak alkutárgyat
sem képezhet. A jelen körülmények között,
midőn anyai veszéllyel állunk szembe, mi-
dőn a leghatalmasabb vallásfelekezeti is oly
makaesul ragaszkodik hitelveihez, az oppor-
tunizmusnak még kevésbé lehet helye, mely
felelte sikamiós ur. A patens híres korszaká-
ból, midőn szintén Debreczen döntötte el po-
litikai életünk sorsát is, tanulságos példa-
ként beszélt el, — hogy Lónyai
Menyhért a patens visszautasításának
előestélyén tartott bizalmas értekezleten Thun
Leóttól azt atáviratot mutatta fel, kérvényez-
zen még egyszer a felekezett, mert akkor ki-
vansága teljesítve lesz. De a Révész és
elvtársai nem akadtak, hanem támaszkod-
tak a törvényekre, s ennek a merev ragasz-
kodásnak eredménye lett a kistemplombeli
nagy esemény, a közönség hatalmas Amenje. A
beállott kedvező változás nem kegyelmi tény
következménye, hanem az igazsághoz és jo-
gokhoz való ragaszkodás volt. Ő egy per-
cet sem habozott elnöktársra, a püspök néze-
téhez ragaszkodni, s azokéhoz, kik nem
akarnak részt venni a dogmákon. A debreczeni
egyház támogatásáért ő is hálás szívvél
mond köszönetet. — Szűcs István
a világi elem nevében tolmácsolta a presby-
terium ragaszkodását s erős hitbűségéről,
bibliában jártasságáról tanuskodó beszédében
különösen találó volt azon kifejezése, mely
szerint nem engedhető meg, hogy az egy-
házba mint valami trójai rólavot

idegen nézeteket csempésszenek be. Az egész
ünnepélyes tény az egyháztanács jegyző-
könyvében meg fog örökíttetni.
— A csikótelep felállítására. A lőnéveléssel
foglalkozó gazdátársakat értesítjük, hogy a
tervebe vett csikótelep helyéül kifizetett „Kom-
lósokert”, helyszíni szemle folytán, úgy a fel-
ügyeletet megkönnyít község, mint lege-
lőjéit illetőleg is, a kifizetőt ezelnak teljesen
megfelelőnek találattott, s így felhívjuk mind
azokat, kik e telepre csikókat adni akarnak,
hogy a gazdasági intézet III számú tanári szó-
bájában, az egylet titkárnál az aláírás végett
legkésőbb e hó 30-ig jelentkezzenek. A rész-
letes feltételek ugyan ott tudhatók meg.
Nagy reményeket köntünk a telephez, mert
nemcsak a gazdasági egyesület, de a nagy-
méltóságú miniszterium is kilitásba helyezte
segélyző közre működését. A lőtenyészési
bizottság elnöksége.
— Elfogott betörő. Rendőrségünk tegnap
egy Nyiregyházáról megugrott betörőt nyom-
ozott, Feri Ferencz lemburgi születésű
könyvnyomdász, ki Nyiregyházán betörést
követett el s onnan több drb. arany, ezüst,
ékszert eltolvajlott. A jó madár Debreczenbe
jött; hanem itt tegnap delután egy ügyes
detektív, ki a helybeli könyvnyomdákban is
tudakozódott utána, elesipte. Az ékszerek
már nem voltak nála.
— Öngyilkosság. Deli Róza 19 éves le-
ányt szülei ma reggel a várudatzeai nyilt-
kútból holtan húzták ki. A leány ma hajnalban
távozott hazulról s maga ugrott a kutba ö-
ngyilkossági szándékból.
— A vasuti menetrend hiányai. Sajnálat-
tal értesülünk, hogy a debreczeni ná-
nási vasut menetrendjét ez idén sem
hajlandó az üzletet kezelő m. á. vasutak
igazgatósága akként megváltoztatni és kibő-
víteni, hogy naponta két két vonat induljon a
végállomásoktól. Pedig csakis ilyen intézkedés
mellett felelhetne meg e vonal Debreczen
és az érintett városok személy- és áruforgalmi
érdekének. A társulat igazgatósága már több
 ízben kelmelte a vonatok szaporítását a
vasuton; de az illető kezelő igazgatóság azon
szikkabló okadattal állt ki mindannyiszor
e méltányos kívánság elől, hogy a személy-
forgalomnak a vonatok szaporításától várható
növekedése nem fog kedvező arányban állani
az üzleti költségek emelkedésével. Pedig
tény, hogy a mostani hiányos menetrend mel-
lett is átlagosan több mint 3000-re megy ha-
vonata az utazó személyek száma, mely cél-
szerűbb beosztással bizonyára még nagyobb
 lenne. Az államvasutak kezelése alatt lévő
helyi érdekű vasut vonalak között négyet tu-
dunk, melyen naponta négy vonat közlekedik,
holott ez év első negyedében mindegyik az
letbevétele kilométerenként kevesebb volt,
mint a mi vasutunké. A debreczen-büdszent-
mihályi vasut üzletbevétele ugyanis az emlit-
tett időszakban kilométerenként 320 frt, míg
a pusztatényő-kunszent-mártoni, újszász-
jászapáthi, mezőtúr turkevei- és kunszentmár-
toni szentesi vasutaké 284—315 frt. között
váltakozott kilométerenként; s ezen vonat-
ok mégis két-két vonat indul. Ezen példák
által eléggé indokolva látjuk, hogy a mi ki-
vanságunknak is elég tétessék.
— A bosszu. Vass János híres legény a
két Józsan, s a hírnévben versenyzik véle
Hobolics Mihály idegen hangzása neve da-
czára. Valamikor Vass János egész a fájda-
lomig megtereztette Hobolicsal vaserejét.
Ezt aztán Hobolics nem volt képes elfelejteni.
A fájdalom és gyalázat emlékét még a Csil-
lagos koremsa vinkója sem volt képes elmosni,
daczára annak, hogy a keresztiség üdv hatá-
lyában is részesítette a koremsáros élelmes-
sége. Csütörtökön éjjel hajnalig itták a ki-
békülés öröme ezt a vinkót az ellenséges
felek s mikor már a hold nyájasan ragyogott
a Csillagok s felé, abban állapotok meg
az összeesekelődött legények, hogy együtt
elmennek Szent Györgyre napszámba. Tehát
elindultak. A keskeny ösvényen elől bandukolt
Vass János, s utána ballagott szép csendben,
de szívében a bosszu rettenetes vágyával és
elhatározásával Hobolics Mihály. Egyszer csak
lővés dördül el. Hobolics hat lövetői fogó
pisztolyából rá lött Vass Jánosra, s ez tar-
kóján súlyos sérülést is szenvedett; a bosszu-
álló még többször is lött, de már akkor nem
talált; s aztán elmenekült. Most bujdosik
valahol, a esendőörök megkutatják.
— A debreczen-h-nánás-b. sz. mihályi va-
sút részvénytársaság igazgatósága tegnapelőtt
d. u. ülést tartott a város háza nagytermében
Simonffy Imre kir. tanácsos polgármes-
ter elnökele alatt. Jelenvoltak: gr. Dessevfy
Aurél, György Endre, Deutsch Lajos, Paksy
Károly, Csohány László, Nagy Miklós, Ba-
logh Mihály és Dr. Király Ferencz igazgató-
sági tagok; a m. á. vasut képviselőtében Ró-
mer János vasuti felügyelő. A nagyszámu
folyó ügyek elintézése után az idei árviz ál-
tal a pályatesten okozott károknak helyreho-
zatala, továbbá a Búd Sz. Mihálytól
T. Lőkig vezetendő vasuti von-
alnak a társaság által már korábban
tervebe vett létesítése tárgyalatván, tekintet-
tel az árviz által előidézett új helyzetre. A
dadai és löki árviz által a pálya csak mint
egy 70 méter hosszúságban rongáltatott meg
annyira, hogy annak helyreállítása az üzleti
szarződés értelmében több ezer frt erejéig a
társulatra fog nehezéni. A vonalnak a T.
Lőkig a való meghosszabbítására nézve pe-
dig érdemleges határozat vagy megállapodás
nem jöhetett létre és pedig azon oknál fogva
mivel a Tisza Lőknel medret változtatott,
eiannyira, hogy a Tardos alatt lévő átmetszés

anyamederré vált, az eddigi anyameder pe-
dig holt mederré lett. Ez a változás azon ok-
nál fogva bír nagy jelentőséggel és nagy
befolyással a tervezett vasut kiépítésére, mivel
a pálya közvetlen a Tiszáig tervezetett kiépít-
tetni, hogy ekkép a Tiszán érkezett áruknak
átakása könnyűvé és olcsóvá tétessék. A
Tisza folyás-irányának jelzett változása foly-
tán a terv lényeges módosítása vált szüksé-
gessé s a dolog természeténél fogva annak
kivitele elodáztatik. Végül elhatározattott,
hogy az idei közgyűlés jun. 17-én fog meg-
tartatni.
— Pünkösdi kirándulás Brassóba és Si-
náiba, a pünkösdi ünnepek alkalmával a ma-
gyar kir. államvasutak brassói városi menet
jegy irodája, jól sikerültnek ígérkező kirán-
dulást rendez Rómába és onnan különvonattal
Sináiba a román királyi remek fekvésű nyári
fejedelmi lakhelyére. A kirándulásban részt-
vevőknek mindennemű kedvezmények nyuj-
tatnak mint p. o. a vasuton való utazási ár-
tól Brassóig vissza 50% engedményeztetik.
Brassóól Sináiba pedig külön mérsékelt árak
kal fog történni a kirándulás stb. stb. Rész-
letesebb adatokkal legközelebb fogunk szol-
gálni.
— Kibiciz-törvény. A kedélyes bécsiek
legközelebb „kibiciz törvény”-t hoztak, melyet
egyelőre csak az opernringi Café Kremserben
publikáltak ki. Miután a kibicizek nemzetsége
nálunk sem ösmeretlen, érdemes-
nek tartjuk megösmertetni ezt
az új törvényt, melynek főbb pontjai így
hangzanak: Kibiciz az, a ki a játék izgalmaiban
részesül, a nélkül, hogy pénzébe kerülne.
A kibicizre az iparszabadságról, valamint a
személyes szabadságról szóló törvény nem
alkalmazható. Kibiciz ez entul csak az lehet,
aki kitudja mutatni, hogy többé nincs veszteni
valója. A börséről kimaradhatott, de nem okvet-
len szükséges, hogy fenyítő póre legyen. A ki-
biciznek be kell fogni a száját. Ha a kibiciz
hamis játékost vesz észre, hivatalból köhögni
köteles, hogy a többi játékost figyelmeztesse.
A kibiciz kötelessége továbbá, hogy a játé-
kosok ruháira ügyeljen, a játékosoknak kezére
legyen a pipatiszogatásban, töltögetésben
még saját dohányukból is, és tüzzel ellássa
öket. A kibiciz kötelessége, hogy az asztal alá
esett kártyát fölvegye, esetleg megtisztítsa,
számon tartsa, kire kerül az osztás sora. E
törvény feletti felügyelettel minden kávéház-
ban a fizető pinczér van megbízva.
— Zeneestély. Rácz Károly zeneakara-
holnap delután a nagyerdőn, este pedig a
„Bika” éttermében fog játszani.

Városunkban kapható, nagyban és ki-
csinyben a debreczeni gazdasági és kertészeti
áruccsarnok részvénytársaságnál az első spo-
dium- és csontlisztgyár részvénytársulat eredeti
áraiban, a szállítás díj hozzáadásával.

Kohn Janka
Bonczhida.

Horovitz Sámuel
B. Ujváros.

jegyesek.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértési Arnold.

Főmunkatárs: Kerecz Vilmos.

ROHSEIDENE BASTKLEIDER FL.
10.50 PER ROBE und besser Qual. ver-
sendet zollfrei das Fabrik-Depot G. Henne-
berg (k. k. Hoflieferant), Zürich. Muster
umgehend. Briefe 10 kr. Porto.

Lakások berendezéséhez
butorkelméket,
szőnyegeket,
ágy és asztaltakarókat,
paplan és matrácokat,
fűgönyöket,
**legnagyobb választékban ju-
tányos szabott áron ajánl**
Kunz József és Társa
CZÉG.

Mindenemű

száj- és fogbajokat
kezel, valamint
odvas fogakat
és
fogtöveket
(fájdalom nélkül érzéketlenítés által)
távolít el,
fogakat töm és műfog betéteket
eszközü

Dr. Tihanyi Sámuel
rendelő óráiban (reg. 8—9-ig,
d. u. 2—4-ig.

Dr. Kerekes Lipót
orvostudor
lakását: **Czegled-utczara**
polgármester ur házába
tette át.
Légző szervek idült bajait,
nehéz légzést (zihálást)
legújabb szerkezetű légző-géppel
(Respirations-Apparat)
sikerrel gyógyít.
Rendel d. e. 8-tól 9
d. u. 2-től 4 óráig.

1888-iki mindenféle
friss töltésű ásvány és gyógyvizek
továbbá
szobapadló és parquet lagok,
parquet papirok, melyek egyszerűen forró
enyvvel a padlóra fölragasztandók, oly
tartósak, hogy csak legyalulással lehet
eltávolítani.
Valamint
Olajban törött különféle kész festékek kaphatók
VARGA LAJOS
fűszer kereskedésében.

A stoósi hidegviz-gyógyintézet

Abauj-Torna- (azelőtt: Szepes-) megyében, a szomolnok-buttai vasuti állomás 1 órányira, messze elterülő gyönyörű fenyves-erdők mélyében, az északi szelektől tökéletesen védett, özönteli kies völgyben 2000' a tenger színe felett, páratlan levegőjű klimatikus gyógyhely; különösen: mell- s gyomor-bajok, ideggyengeség, csusz és köszvény sápkór, asthma, valamint aranyeres bántalmak és különféle női bajok stb ellen.

Évad megnyitás: május 15.

Füüdőorvos: Drd. Czifrusz Dezső

a ki eddig a Dr. T a u f f e r egyet. ny. r. tanár kórodájában, nemkülönb. Batizfalvy hidegvizgyógyintézetében működött mint orvos.

Szépen berendezett napi szobák 40 krtól 1 frt 40 krig; teljes napi ételmezés 1 frt 30 kr.; az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és Szeptember 1—30-ig tetemesen mérsékelt árak.

Menettérti jegyek 33 1/2% árleengedéssel.

Posta: helyben; távirat állomás 3/4 óra: Szomolnok.

Kívánatra bővebb tudósításokkal, ingyen s bérmentve árjegyzékkel szolgál, valamint lakásokra megrendelést elfogad a

Füüdő kezelősége.

BORSÁNYI VIKTOR

gazdasági gépgyáros és gépraktár tulajdonos

ajánlja a n. é. gazdaközönségnek újabbán dúsán felszerelt gépraktárát, hol készletben kaphatók mindenféle két barazdás ekék, egybarazdás Gubitz-féle ekék és eke-részek, kapálók, töltőgépek, magtartók, Howard és Scott boronák

Soros és szörvavetőgépek, szénagyújtók, szeoska- és repavágók, tengerimorzsolók, többféle szelelő és Backer-féle rosták üszögvaslato szerkezettel; Humfrís féle export-rosták, konkolyvaslato (Trieur), könnyen kezelhető ruhamángorló-gépek, kútszivattyúk, kerti-fecskendők és bor-sajtók, továbbá:

Gőzcséplőgépekhez való részletek,

tengelyek, rézperselyek, aczéldobsinek, faléczek, faperselyek rézbéléssel, rugók, csavarok, dugattyúkarikák (Kolbenringe), kazáncsövek, csőszoritógépek, tüzelőrostályok, szivatómlők, malomtengelyek, mentőbádógok, rosta-szövetek és egyéb géprészek.

Gépműlyemben mindenféle gép- és kazánmunkákat, javításokat, fűrészfogak kiprészelését jutányos árak mellett teljesíték. A gőzhengerek kifurását azok külön szerkesztett fűrőgéppel rajta a gépen bárhol eszközöltem.

A legújabb kévekötő és más mindennemű

Aratógépeket

jutányos áron szállítom s azoknak munkaképességéről felvilágosítással szolgálók, a gépek felállításához, elindításához begyakorlott munkást s a szükséges pótrészeket készletben tartom.

Végül egy egészen újonnan kijavított Schuttleworth-féle 10 lóerejű gőzmozgony a legújabb szalmafüű szerkezettel és Expensióval felszerelve jutányos áron eladó.

Üzlethelyiség: Debreczen, Nagyvárad-utca. 2227. saját-ház.

A NEW-YORK életbiztosító-társaság.

Alapított 1845-ben s tisztán kölcsönösségen alapul.

1888. január 1 én az aktívák 430 millió frankra rugtak. — Felosztható nyeresény-többség 34.471,813 frank.

A tőke letétek jövedelme 19 1/2 millió frank, a mi az aktívák 5%-át, és a tartalék 5 1/2%-át teszi.

Fennállása óta 1888 január 1-ig a társaság kifizetett:

Esedékes biztosításokért 272.573,634 frankot.
Nyeresényekért és visszaváltásokért 278.066,240 "

Az 1887-ben újonnan felvett biztosítások 553 millió frankra emelkednek.

A társaság Europa fővárosaiban épügy mint Ázsiában, Afrikában, Amerikában fiókokat állított fel. Miután tisztán kölcsönösségen alapul és miután nincsenek részvényesei, a tőke és nyeresény a biztosítottak kizárólagos tulajdona marad.

Referenciák Magyarországon:

A magyar általános hitelbank.
A pesti magyar kereskedelmi bank.
A magyar pénzváltó s leszámítoló bank.
Strasser és König Budapesten.
Deutsch Ignác és fia Budapesten.

Közelebbi felvilágosításokat ad

a NEW-YORK életbiztosító-társaság igazgatósága
BUDAPEST, KORONAHERCZEG-UTCZA 20.

Debreczeni főigynökség BECHERT MANO urnál.

Eladó

70 db. hizott ökor.

Értekezhetni SZABÓ LAJOS

FIAI cégnél Debreczenben

Ugyanott vetni való

csiraképes ó-tengeri

is kapható.

Rudolfsbad vizgyógyintézet.

BEICHENAU (Alsó Ausztriában.)

PAYERBACH nyugati állomáshoz 2 órányira Bécs től a nyugati vasuton.

Gyönyörű, minden oldalról fedett fekvés, alsó Ausztria egyik legszebb Alvölgyében (476 méter a tenger fölött) kitünő ellátás és igen kényelmes lakhelyiségek képezik azon elismert előnyt, melyet e 19 év óta fenálló intézet magának kivívott, melyben oly betegek is, a kik csak éghajlati üdülést keresnek felvételnek.

Az idény kezdete május 1-én

vizgyógyászatra, villanyosságra és massagéra Oertl-féle gyógyászat, kövország, szivkövország és szivgyengeség ellen. Az ivócsarnok megnyitása savó tej és mindennemű friss töltésű ásványvizekre május 15-én a teljes uszó-füüdő (16—18° Reaumur és 73, quadrátméter vízszínnel) Junius 1-én. Naponta s étahangverseny.

Prospectusokat a gyógy-felügyelőség kívánatra ingyen küld.

Bővebb felvilágosítást ad

Dr. Ferdinand Siegel, J. M. Waisnix örökösai, gyógyorvosok, tulajdonosok.

570 sz.

1888

III.

Arverési hirdetm. kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Debreczen város árvaszékének 9464/87. á. ü. sz. a. kelt megkeresése és a 112/886. sz. a. felvett közzjegyzői okirat alapján a debreczeni 2363. számú telekkönyvben I. 2497. 8266. és + 8768. hr. sz. alatt Marjalaki Julia özvegy Malinovszky Gyuláné és társai nevére jegyzett ház ondódi és ujosztásu földre az önkéntes bírói árverést 16.000 frtban ezenell megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi május hó 9-dik napján d. u. 3 óra-kor a debreczeni kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 1600 forintot készpénzben, vagy az 1881: XL. t. cz. 42-dik §-ában jelzett árfo-lyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt magyar király igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezehez letenni, avagy az 1881: t. cz. 170. §-a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-venyt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1888. évi február hó 2-ik napján.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly
kir. tszéki bíró.

Lakváltozás.

Med. univ. Dr. BVLKÁNYI EDE a bécsi közkórház volt másod-orvosa lakását Piacz, 2139. (Br. Josinczyné-féle) házba helyezte át.

RENDEL: d. e. 8—9,
d. u. 2—4 óráig.

Eladó ház.

A czepléd-utczai 51. számú (Sápy-fele) ház (földje nélkül) szabad kézből eladó.

Értekezhetni ugyanott.
(Alkuszok kizárva.)

A Konyári

Sóstó Füüdő

május 1-én megnyitattott;

legújabbán Dr. Lengyel Béla m. kir. egyetemi tanár által vegyelmzetezett: különösen nagy mennyiségű sókat tartalmaz, s több mint 50 évi gyakorlati használatból is bizonyos kitünő gyógyhatása, görvélykór, csusz, köszvény, csontszu, szszszugorodott testrészek és bírbajoknál. A füüdőorvos massage és villanyt is alkalmaz. Egészséges berendezett szobák, jó magyar konyha és pontos kiszolgálátról gondoskodva van. Négy heti ott időzőknek 10% árleengedés biztosítottik.

Tisztelettel

FAY SÁNDOR,
füüdő tulajdonos.

Köszén-kátrányt

legjobb minőségben
zsindely és deszkatetők
behuzására,

mely által azok tartóssága kétszerte hosszabb, továbbá czulapok, melyek a földbe ásatnak, kerítések s gazdasági eszközök befestésére, hordókban à 50 egész 200 kiló sulytartalommal; továbbá saját gyártmányu COAKSOT (pirszén) kovácsok és lakatosok részére, ajánlja jutányos ár mellett

a légszeszgyár igazgatósága
DEBRECZENBEN.

Keféles nélkül tükörfényű csizma.

GARTNER REICH

Védjegy.

folyladék, franciaia, vízmentes

pillanat-fénymáza

mely fényét, meg nedves időben is megtartja. „Egyedül” hivatalosan megvizsgált és a bórnek ártalmának nem talált szer. Egy üveg ára 50 kr. Szétküldés: 2 üveg 1.30 kr. 6 üveg 3 frt. 12 üveg 4.80 kr. portómentesen. A védjegyre ügyeendő.

A cs. k. csapatoknál be van vezetve.

Gyár:

Rich. Gaertner, Wien, Giselstr. 4. Part.

Kapható minden nagyobb fűszerkereskedés-, cipő- és bórkereskedésben. Raktár Kohn Adolfnál.

CZÉG, CZIM és CZIMER FESTÉST

valamint e szakmabavágó minden munkát, melylyel megbízatom, izlésesen és ponjosan, jól és

a legjutányosabb árban készitem el.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását

tisztelettel

KÜLLMANN JÁNOS

(Nagy-Csapó-utca 7. Hajdu-ház.)